

Консолидиран годишен доклад за дейността 2023 г.

Обобщено изложение

Консолидиран годишен доклад за дейността (КГДД) за 2023 г. на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището

юни 2024 г.

Обобщено изложение

Текстът е завършен през юни 2024 г.

Нито Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA), нито лице, действащо от нейно име, носят отговорност за евентуалното използване на съдържащата се в настоящата публикация информация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г.

BG PDF ISBN 978-92-9410-248-5 doi: 10.2847/70536 BZ-09-24-325-BG-N

© Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA), 2024 г.

Снимка/илюстрация на корицата: модерен абстрактен фон с 3D вълни. Фон от изрезки от луксозна хартия. Абстрактна синьо-жълта декорация, векторна илюстрация. Силно контрастен жълто-син фон в делови стил, Aanand, © Adobe Stock, 2024, <https://stock.adobe.com/images/3d-modern-wave-curve-abstract-presentation-background-luxury-paper-cut-background-abstract-decoration-blue-yellow-pattern-vector-illustration-high-contrast-yellow-and-blue-corporate-background/732697953>.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочва източникът. За използване или възпроизвеждане на снимки или друг материал извън обхвата на авторското право на EUAA трябва да се иска разрешение директно от носителите на авторското право.

I. Годината накратко

През 2023 г. са подадени над **1,1 милиона молби за международна закрила** в 29 държави от ЕС + ⁽¹⁾, което съответства на увеличение с 18 % в сравнение с предходната година и на най-големият им брой от 2016 г. насам ⁽²⁾.

Освен това държавите от ЕС + издадоха над 1 милиона решения за предоставяне на временна закрила на хора, бягащи от военната агресия на Русия срещу Украйна ⁽³⁾.

В този контекст EUAA увеличи **оперативната и техническата си помощ**, като разположи 1 038 еквиваленти на пълно работно време, в 13 държави членки (+ 19 % в сравнение с 2022 г.).

Фигура 1. Операции на EUAA през 2023 г.

В Италия и Кипър се наблюдава най-голямо увеличение на служителите в абсолютно изражение, докато в Испания, Белгия и Нидерландия ресурсите са се увеличили повече от два пъти.

Редовно актуализираната информация за всички операции на EUAA в отделните държави може да бъде намерена на [уебсайта на Агенцията](#).

Обучението продължи да заема централно място в подкрепата на Агенцията за държавите от ЕС + с цел изграждане и консолидиране на знанията и уменията, необходими за прилагането на общата европейска система за убежище, като същевременно се подобряват и хармонизират националните практики.

⁽¹⁾ Страните от ЕС, плюс Норвегия и Швейцария.

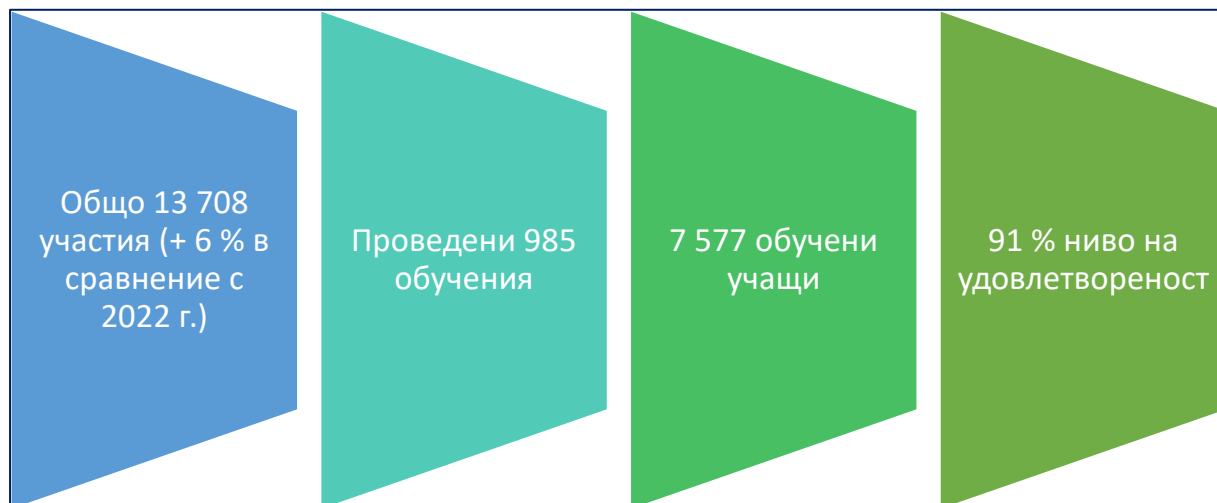
⁽²⁾ [EUAA 2023 latest asylum trends report](#) (Доклад на EUAA за последните тенденции в областта на убежището за 2023 г.)

⁽³⁾ Евростат [Decisions granting temporary protection by citizenship, age and sex – monthly data](#) (Решения за предоставяне на временна закрила по гражданство, възраст и пол — месечни данни) (15 март 2024 г.).

С помощта на близо 1000 обучителни сесии през 2023 г. ЕУАА подготви повече от 7500 длъжностни лица от органите на държавите от ЕС+, разположен персонал на ЕУАА и участници от гражданското общество.

Фигура 2. Обучение на ЕУАА през 2023 г.

В областта на **знанията в областта на убежището** [годишният доклад на ЕУАА в областта на убежището](#), публикуван през юли 2023 г., съдържа нови интерактивни функции в своята уеб версия, за улесняване на достъпа до информацията от [базата данни с развитията на национално ниво в областта на убежището](#).

Засилена бе работата по **информация за държавата на произход (ИДП) и медицинска информация за държавата на произход (МедИДП)**, като особено внимание бе отделено на наблюдението на ситуацията в Афганистан и Украйна. ЕУАА създаде бюро за помощ за ИДП, предоставящо подкрепа за оперативните ѝ дейности в държавите членки по външните граници на Съюза, като бяха разгледани почти всички запитвания на отделните държави членки относно МедИДП въпреки увеличението с 20 % на техния брой в сравнение с 2022 г.

Освен това през 2023 г. Агенцията завърши, заедно с държавите от ЕС+, актуализациите на **указанията за отделни държави** относно [Афганистан](#), [Сомалия](#) и [Сирия](#).

ЕУАА успя да отговори на повишеното търсене на продукти за **ситуационна осведоменост**, като обработи два пъти повече заявки от миналата година и подобри наблюдението и анализа на данните за капацитета за приемане и миграционните потоци.

Каква е разликата между ИДП и указанията за отделни държави?

Докато ИДП се състои от **информация**, свързана с дадена държава на произход, указанията за отделна държава представляват **оценка** на тази ситуация в светлината на приложимото международно право и правото на ЕС.

Следователно ИДП представлява фактическата основа за оценка под формата на общ анализ.

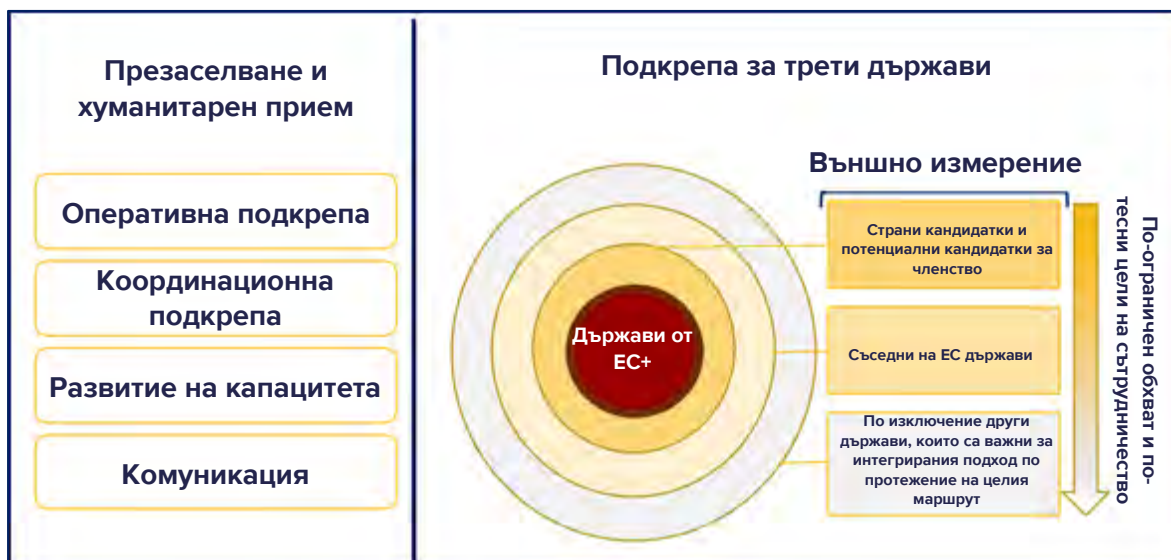
Практическото сътрудничество и обменът на най-добри практики между държавите членки бяха насърчени чрез семинари, учебни посещения и технически срещи. За да се постигне максимален ефект от този обмен, Агенцията разработи или актуализира общо 23 ръководства и инструменти в подкрепа на практическото прилагане на общата европейска система за убежище.

Освен това на заинтересованите страни бяха предоставени практически инструменти и препоръчителна методология за предоставяне на информация в областта на убежището чрез новосъздадения портал [Let's speak asylum](#) (Да поговорим за предоставянето на убежище).

Приносът на Агенцията към **външното измерение** на ОЕСУ беше потвърден отново чрез приемането през март на [актуализирана стратегия за външно сътрудничество](#), изградена върху два стълба:

1. презаселване и хуманитарен прием;
2. подкрепа за трети държави.

Фигура 3. Стълбове на стратегията за външно сътрудничество на EUAA

Агенцията продължи да подкрепя операциите по **презаселване** на държавите от ЕС + чрез своя [механизъм за подкрепа на презаселването в Турция](#). От 1100-те лица, получили подкрепа, с най-голям дял са сирийците, следвани от афганистанците и иранците.

През януари 2023 г. EUAA пое годишното **председателство на Мрежата на агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи**. Наред с много други дейности, описани подробно в [окончателния доклад на председателството на EUAA](#), Агенцията осъществи първия по рода си обмен на персонал в рамките на мрежата, като 59 служители от 6 агенции бяха временно разположени в друга агенция в мрежата за обмен на знания и експертен опит.

Работната програма на EUAA за 2023 г. беше структурирана около **41 годишни цели**.

Таблица1. Степен на изпълнение на годишните цели, разпределени по области на дейност

Области на дейност	Степен на изпълнение на годишните цели					Общо
	Напълно изпълнени	Почти изпълнени	Частично изпълнени	Неизпълнени	Не е приложимо	
Оперативна и техническа помощ	8	1	0	0	0	9
Оперативна подкрепа и инструменти, програмиране, мониторинг и оценка на дейностите	2	0	1	0	0	3
Обучение и професионално развитие	7	0	0	1	0	8
Познание в областта на убежището	6	2	2	0	0	10
Защита на основните права	1	0	0	0	0	1
Хоризонтални дейности	4	1	1	3	1	10
Общо	28	4	4	4	1	41

II. Бюджетна и финансова информация

Бюджетът на EUAA за 2023 г., съставен въз основа на Единния програмен документ за периода 2023—2025 г., Изменение 1, от 19 декември 2022 г., възлиза на 180,1 млн. евро под формата на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания.

След изменението на бюджета, прието от Управителния съвет на 25 септември 2023 г., бюджетът на Агенцията за 2023 г. беше намален на **165 135 127 EUR бюджетни кредити за поети задължения и 170 135 127 EUR бюджетни кредити за плащания**.

Тази сума се отнася само за средствата, получени от бюджета на ЕС. Тя не включва допълнителните приходи, произтичащи от други източници, които не са били изцяло количествено измерими към момента на приемане на изменението и следователно са посочени в бюджета на EUAA с общ token p.m. ⁽⁴⁾.

Приходите на Агенцията са съставени, както следва:

- субсидия от бюджета на ЕС;
- вноски от асоциираните към Шенген държави, а именно Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария, и начислените лихви;
- средства, отпуснати съгласно две споразумения за финансов принос, подписани с Комисията;
- приходи от лихви, натрупани от вноски, предоставени от Чехия и Дания през 2022 г.

Таблица 2. Приходи за 2023 г. по източници на финансиране, с изключение на сумите, пренесени от предходни години (цифрите са закръглени до следващото (цяло число).

Бюджетен дял	Източник на финансиране	Бюджетни приходи (в евро)	Приходи след определянето на tokenите p.m. (в евро)	Получени приходи (в евро)	Остатък (в евро)
2	Субсидия от бюджета на ЕС	170 135 127	170 135 127	170 135 127	0
3	Вноски от асоциираните към Шенген държави (включително начислени лихви)	p.m.	15 089 751	15 089 751	0
4	Други вноски (включително начислени лихви)	p.m.	2 071 144	2 071 144	0
5	Други приходи/възстановяване на разходи, приходи от лихви	p.m.	320 460	291 210	29 250
Общо доходи		170 135 127	187 616 482	187 587 232	29 250

⁽⁴⁾ p.m. означава *pro memoria* и посочва, че дадена сума може да бъде заделена за бюджета, дори ако не е ясно каква би била тази сума или дали изобщо би съществувала.

През 2023 г. Агенцията е изпълнила 97 % от бюджетните кредити за поети задължения и 93 % от бюджетните кредити за плащания, финансирани от субсидията от ЕС.

III. Човешки ресурси, вътрешен контрол и оценки

Човешки ресурси

През 2023 г. броят на **редовните служители**⁽⁵⁾, назначени в ЕУАА, остана непроменен (505) въпреки повишените изисквания за оперативна подкрепа и други задачи. Допълнителният разпределен персонал включваше 17 длъжности за договорно наети служители, базирани на проекти, и 90 краткосрочни длъжности за договорно наети служители, които бяха предоставени на Агенцията временно и конкретно в отговор на последиците от военната агресия на Русия срещу Украйна.

От общо 612 длъжности, включени в плана за набиране на персонал, 542 (88,6 %) са били заети до края на 2023 г.

През декември 2023 г. Агенцията прие своята **стратегия за човешките ресурси**, която е насочена към три основни цели:

- привличане на подходящите таланти;
- управление, развитие и подкрепа на персонала;
- насърчаване на положителна работна среда и благосъстояние на персонала.

Стратегията ще се изпълнява чрез план за действие, разработен за всяка от трите горепосочени цели и обхващащ периода 2023—2028 г.

Вътрешен контрол

През 2023 г. Агенцията оцени своите 17 принципа за вътрешен контрол като напълно ефективни (7) или като ефективни (10).

Въз основа на анализа на резултатите на ниво вътрешен контрол се стигна до заключението, че всички компоненти на вътрешния контрол на ЕУАА са ефективни или напълно ефективни. Те работят както е предвидено, като са необходими подобрения за справяне с умерени или незначителни недостатъци.

Информация за недостатъците на вътрешния контрол и съответните корективни действия е достъпна на [уебсайта на ЕУАА](#).

Оценки

ЕУАА провежда вътрешни или външни междинни и последващи оценки на програми и дейности, които са свързани със значителни разходи. През 2023 г. ЕУАА приключи 10 оценки. В края на годината бяха в ход 9 допълнителни оценки.

През цялата 2023 г. ЕУАА участва в изпълнението на 107 действия за подобряване, произтичащи от 27 оценки.

⁽⁵⁾ Под „редовни служители“ се разбира персоналят, нает от Агенцията в съответствие с Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условието за работа на другите служители на Съюза.

Подробен доклад за състоянието на изпълнението на гореспоменатите действия е достъпен на [уебсайта на Агенцията](#).

